

Ποια ήταν η Παναγία των Αρχαίων Ελλήνων που έχει γενέθλια ανήμερα τον Δεκαπενταύγουστο;

[Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#) / [Ιστορία, Αρχαιολογία, Παλαιογραφία, Στρατιωτικά & Εθνικά θέματα](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Στρατηγός, προστάτις και παρθένος. Είναι η θεά Αθηνά ή η Παναγία; Προστάτις των γυναικών, των παιδιών και του τοκετού. Είναι η Αρτεμις Παιδοτρόφος και Λοχεία ή μήπως η Παναγία; Συνετή, κόσμια, καλόβουλη, μειλίχια και πολυεύσπλαχνη, που δοκίμασε αβάσταχτο πόνο και γνώρισε πολλά βάσανα.

Είναι η θεά Ισις ή πρόκειται για την Παναγία, μητέρα του Χριστού;

Είναι τυχαίο ότι ο ναός της παρθένου Αθηνάς στην Ακρόπολη μετατράπηκε σε ναό της Παναγίας Παρθένου; Αλλωστε δεν ήταν μόνον ο Παρθενώνας που έγινε χριστιανική εκκλησία, αφού σύμφωνα με το διάταγμα του Ιουστινιανού όλα τα αρχαία ιερά έπρεπε να μετατραπούν σε ναούς προκειμένου να εξαγνιστούν.

Σε πολλά δε από αυτά, όπου λατρεύονταν γυναικείες, παγανιστικές θεότητες, χτίστηκαν ναοί αφιερωμένοι στην Παναγία, η οποία πολύ συχνά προσλάμβανε και τις ιδιότητες των αρχαίων θεοτήτων.

Μία άλλη «σύμπτωση» είναι τα πολλά ονόματα που συνοδεύουν τόσο τη θεά Αθηνά όσο και την Παναγία, όπως: Πρόμαχος, Παρθένος, Λημνία, Σκεπτομένη, Παλλάς, Γλαυκώπις, Αγοραία, Αλεξίκακος, Εργάνη, Πολύβουλος (Αθηνά) / Γλυκοφιλούσα, Θεομήτωρ, Λιμνιά, Ελεούσα, Βρεφοκρατούσα, Θεοτόκος, Φιδούσα, Θαλασσομαχούσα, Αιμακάριστος, Αθηνιώτισσα, Ζωοδόχος (Παναγία).

Ο Παρθενώνας, η «καθολική εκκλησία των Αθηνών»

Είναι άγνωστο πότε ακριβώς μετατράπηκε ο Παρθενώνας σε χριστιανικό ναό, το βέβαιο όμως είναι ότι επί Ιουστινιανού (482-565) καθαγιάστηκε και ορίστηκε ως η «καθολική εκκλησία των Αθηνών».

Η λατρεία της ειδωλολατρικής παρθένου έδωσε έτσι τη θέση της στη χριστιανή Παρθένο και ο ναός πήρε το όνομα Παναγία Αθηνιώτισσα. Για τον σκοπό αυτόν μάλιστα και προκειμένου να εξυπηρετήσει τις ανάγκες της νέας λατρείας ο Παρθενώνας υπέστη πολλές επεμβάσεις και μετατράπηκε σε τρίκλιτη βασιλική.

Το κύρος του ναού ήταν μεγάλο, αφού ακόμη και ο Βασίλειος Β΄ Βουλγαροκτόνος γιόρτασε τη νίκη του κατά των Βουλγάρων στην Παναγία Αθηνιώτισσα. Επρόκειτο άλλωστε για περίλαμπρο ναό, με τη χρυσή εικόνα της Παναγίας και θαυμάσια

ψηφιδωτά.

Μόνο 188 ψηφίδες διασώθηκαν από αυτά και μεταφέρθηκαν το 1848 στο Βρετανικό Μουσείο, ενώ σήμερα διακρίνονται ελάχιστα ίχνη των αρχικών παραστάσεων.

Εκείνο όμως που διασώζεται είναι τα εκατοντάδες χαραγμένα με ονόματα στρατηγών, επισκόπων κ.λπ., αλλά και απλές αναγραφές ονομάτων, θανάτων, τίτλοι και επαγγέλματα, προσευχές και συμβολικές παραστάσεις που αναγράφηκαν μέσα στους αιώνες στους κίονες του ναού.

Κατά την Αλωση των Αθηνών από τους Λατίνους όμως η εκκλησία συλήθηκε και μετατράπηκε σε καθολική με την ονομασία «Σάντα Μαρία ντι Ατένε», ενώ αργότερα έγινε τζαμί.

Στην υποτιθέμενη ομοιότητα της παράστασης μιας μαρμάρινης μετόπης του Παρθενώνα με τη σκηνή του Ευαγγελισμού οφείλεται εξάλλου η διάσωσή της κατά τον Μεσαίωνα από φανατικούς της νέας θρησκείας που κατέστρεψαν τον αρχαίο διάκοσμο του ναού. Η μετόπη βρίσκεται σήμερα στο Μουσείο Ακρόπολης.

Πηγή : iellada.gr